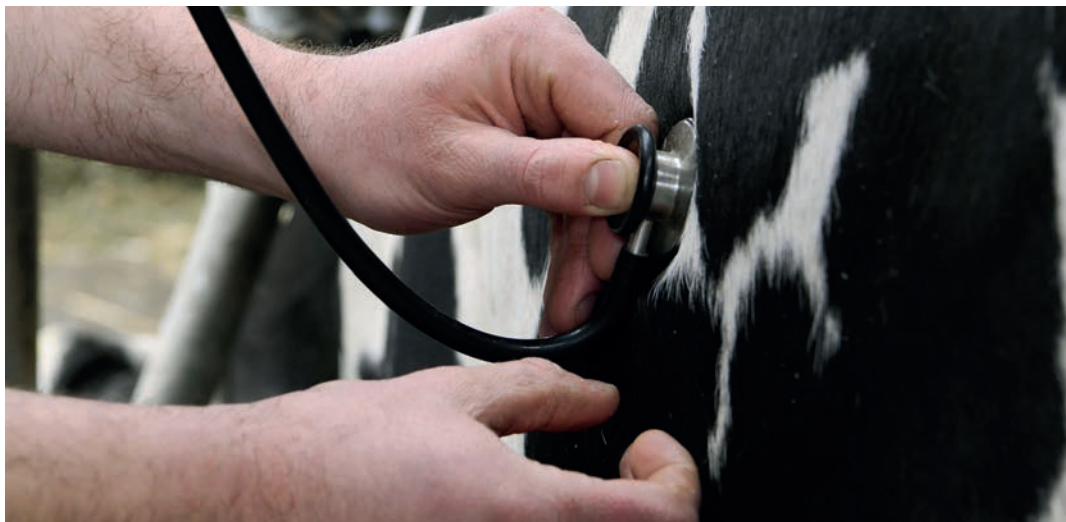

Aan de hand van praktijkvoorbeelden schrijven drie dierenartsen over ziekten in de melkveehouderij. Toon Meesters uit Roosendaal, werkzaam bij de Graafschap dierenartsen te Vorden, Hans Van Loo, verbonden aan de Universiteit Gent (en dierenarts te Merelbeke) en Jan Dijkhuizen wisselen elkaar af bij een beschrijving van ziektebeeld tot behandeling.

Verplaatste lebmaag zonder klassieke gasvorming

naam aandoening
lebmaagverplaatsing

verschijnselen
onvoldoende productie, verminderde spijsvertering, slecht functioneren

oorzaak
hoge conditiescore, veel lichaamsvet, vet in de koe

behandeling
operatie om de lebmaag te fixeren

Met de veehouder loop ik samen de attentiekoeien langs. De gezondheidsapp laat duidelijk zien welke koeien even nagekeken moeten worden. 'Deze verse koe heb ik al drie keer behandeld', zegt de veehouder met een zucht. 'Dan doet ze het weer even goed, maar daarna zakt ze weer weg in de melk. Ik weet ook wel dat ze veel te vet is, maar wat doen andere veehouders dan?', wilde hij weten.

Ik vertelde dat veel van dat type koeien het bedrijf verlaten, uiteindelijk een lebmaagverplaatsing krijgen of een slechte lijst maken en de volgende lactatie toch weer dezelfde problemen geven. Op dit moment heeft deze koe geen lebmaagdislocatie of lebmaagverplaatsing.

Vet kan zich 'op' de koe bevinden, maar ook 'in' de koe. Een vette koe heeft vaak een conditiescore hoger dan 3,5. Dit is goed te zien aan de buitenkant. Wat minder goed te zien is, is de hoeveelheid vet in de koe. Elke koe, maar ook ieder mens, heeft een soort deken in z'n buik – het omentum genaamd – die de buikholte en de organen erin verzorgt en vochtig houdt.

Het omentum dient ook als een opslagplaats voor vet. Zit het vet er langere tijd, dan krijg je het bierbuikeffect. Het vet gaat niet meer weg en kan door zijn gewicht en ligging vlak achter

de lebmaag voor een veranderde ligging zorgen van deze lebmaag, waardoor deze niet goed functioneert. De enorme hoeveelheid vet in de buik zorgt ervoor dat de lebmaag naar voren wordt gedrukt. Er ontstaat op die manier een soort lebmaagverplaatsing zonder de klassieke gasvorming. Dieren met deze symptomen opereer ik regelmatig.

Allang blij dat ik een mogelijke oplossing heb voor deze koe, krijg ik van de veehouder toestemming om een operatie uit te voeren. De rechterflank wordt opengemaakt. Als ik een arm door de operatiewond steek, stuit ik op een flink aandeel vet in de buik. De pens is weinig gevuld. Gelukkig heeft de lever nog een scherpe rand. Dat is een teken dat de lever nog niet compleet vervet is.

Ik zwaai met m'n arm onder de deken met vet door en neem een groot deel mee naar achteren. De lebmaag voel ik meegaan. Met enkele steken zet ik het weefsel achter de lebmaaguitgang vast in de operatiewond. Door het weefsel vast te zetten voorkom ik dat de maag zich weer verplaatst. De dagen erna zie ik op de app dat de koe iedere dag meer vreet en herkauwt. Na vijf dagen staat ze niet meer op de attentielijst.